

DOI 10.36074/logos-01.10.2021.v2.07

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ПРИ ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ

Ферфецька Катерина Вікторівна

канд.мед.наук, доцент кафедри внутрішньої медицини
Буковинський державний медичний університет

Піц Лариса Орестівна

викладач медсестринських та терапевтичних дисциплін
Чернівецький медичний фаховий коледж

Стефанюк Євгенія Сергіївна

викладач медсестринських та терапевтичних дисциплін
Чернівецький медичний фаховий коледж

УКРАЇНА

Відповідно до вимог часу перед викладачами-клініцистами постало завдання підготовки конкурентноспроможного на ринку праці фахівця-медика, компетентного, який міг би успішно реалізуватися професійно та якісно надавати медичні послуги.

Сучасне суспільство розглядає фахівця не лише як людину, що володіє знаннями, уміннями і навичками у професійній сфері, але й як людину здатну ефективно діяти у складних, нестандартних ситуаціях, самостійно приймати рішення, творчо розвиватися і самоудосконалюватися, сповідувати толерантне ставлення до оточуючих, уміти спілкуватися з людьми. Ці та інші професійно важливі властивості та особистісні якості визначають професійну компетентність спеціаліста [1].

Таким чином, акцентується увага на розвиток у здобувачів освіти важливих особистісних якостей та властивостей, що забезпечить ефективне використання майбутнім медичним працівником набутих знань, умінь і навичок з метою здійснення активного пошуку у вирішенні проблем, які слід вирішити.

Компетентнісний підхід орієнтується на професійну компетентність як якість особистості майбутнього фахівця, що характеризує рівень його інтеграції у середовище професійної діяльності, як і в різні соціальні середовища, входження в які виявляє необхідність виконувати різні соціальні ролі [2].

Формування професійної компетентності у здобувачів сучасного медичного закладу освіти передбачає оволодіння ними систематизованими та інтегрованими знаннями з циклів дисциплін, що формують загальні та професійні компетенції, уміння застосовувати їх у нестандартних клінічних ситуаціях, будувати комунікацію з пацієнтами та колегами, розвиватися професійно та особистісно.

Майбутній медичний працівник має поєднувати в собі стрижневі компетентності: соціальну (рольова ідентифікація, комунікативні здібності, організаторські здібності, емпатія, стиль поведінки у нестандартних, конфліктних ситуаціях); професійну (особистісна зрілість, професійна майстерність, здатність до самоосвіти та професійного розвитку, особисті досягнення, здібності до інноваційної діяльності, ерудиція й досконале володіння професійними знаннями); загальнокультурну (стиль практичної діяльності, ціннісні орієнтації, уміння і навички, толерантність, імідж);

здоров'язберігаючу (фізичне, психічне, соціальне та духовне здоров'я); компетентність з інформаційних та комунікативних технологій (комп'ютерна грамотність, інформаційна культура як потреба проведення реформи медичної галузі) [2].

Важливо також розвивати базові особисті якості медичного працівника (почуття відповідальності та професійного обов'язку, милосердя, щирість, сміливість, креативність, толерантність, тактовність, готовність до здійснення професійної діяльності) [3].

Особисті риси такі як віра в успіх, ініціативність, впевненість у власних силах, завзятість, працьовитість, цілеспрямованість вважаються ключовими аспектами професійної компетентності.

Вивчаючи кожен освітній компоненту, викладач чітко формулює загальні та фахові компетентності. Так, наприклад, медсестринство у внутрішній медицині – загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність до міжособистісної взаємодії. Спеціальні (фахові) компетентності: здатність застосовувати професійні стандарти та нормативні правові акти в повсякденній медичній практиці; здатність застосовувати сукупність професійних навичок, умінь, втручань та дій, при здійсненні обстеження пацієнтів різного віку та забезпечення догляду на основі холистичного цілісного підходу; здатність приймати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до чинного законодавства; здатність застосовувати сукупність професійних навичок, умінь, медичних та фармакологічних засобів, втручань та дій при підготовці та проведенні діагностичних досліджень; здатність здійснювати профілактичну діяльність, спрямовану на збереження та зміцнення здоров'я населення, освіти пацієнта та членів його родини.

Отже, у процесі формування професійної компетентності необхідно акцентувати увагу на ціннісних орієнтирах, приділяти увагу особистісній спрямованості майбутнього фахівця-медика, його прагненні до самовдосконалення і самоосвіти.

Розвиток професійної компетентності медичного працівника – запорука підвищення якості фахової підготовки майбутнього професійномобільного фахівця у сучасному та динамічному професійному середовищі.

Список використаних джерел:

- [1] Дубінін С.І., Ваценко А.В., Пілюгін В.О., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Овчаренко О.В. Формування професійної компетентності майбутніх лікарів при вивченні дисципліни «Медична біологія» Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, 24 березня 2016 р. Полтава. 69-70. Вилучено з: http://elib.umsa.edu.ua/bitstream/umsa/645/1/formyvannya_%20profesijnoi_kompetencii.pdf
- [2] Дубковецька І. І. (2020). Розвиток професійної компетентності майбутніх медичних працівників в умовах євроінтегрування. *Освітні обрії*, (Т. 50, № 1.), 154-159. Вилучено з: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8468/1/4095-%d0%a2%d0%b5%d0%ba%d1%81%d1%82%20%d1%81%d1%82%d0%b0%d1%82%d1%82%d1%96-8716-1-10-20200730.pdf>
- [3] Крицький, І. О., Гоцинський, П. В. та ін. (2018). Формування професійної компетентності майбутнього лікаря на прикладі студентів медичного факультету ТДМУ. *Медична освіта* (3), 44–47. Вилучено з: https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/med_osvita/article/download/8849/pdf/35169